

DIARI D'AMATARÓ

Redacció i Administració: Barcelona, 13 - Telèfon 255 — ANY IX — DILLUNS 19 OCTUBRE 1931 — NUM. 2483 — Subscripció: Mataró, 2 ptes. mes. - Fora, 7'50 ptes. trim.

I L'ESTATUT?

Creiem que, malgrat els canvis que ha sofert la política espanyola aquests darrers dies, ningú ha apartat la vista de l'Estatut. Em penso que els catalans no'l deixarem a darrer terme, preocupats amb altres qüestions. De totes maneres hi ha molts d'alarma, perquè tot i sent l'Estatut, una de les grans preocupacions de la República, el seu nou president en la seva mena de declaració ministerial, no n'ha fet esment per res. Les autoritats catalanes han dit que confiaven amb el senyor Azaña, perquè les nostres aspiracions no s'escantonessin, però mancava saber el verdader pensament del senyor Azaña, en aquest punt, puix que la seva posició d'abans era molt diferent amb la d'ara. Seria una cosa irreparable que en la frase presidencial: *La República tiene derecho al respeto; y ¡ay del que alce la mano contra ella!*, hi hagués dissimulada la concepció d'una mena de separatisme. La gent de Madrid està tan aversada a parlar-ne, que cal anar sempre amb uns ulls com unes taronges per veure que diuen i que volen dir i fer. Només ens escama aquesta omisió, premeditada o involuntària, omisió que sembla que ha desencorajat a alguns parlamentaris catalans. A nosaltres catalans, per sobre de tot, ens ha d'interessar l'Estatut, puix que ell ens resol tots els problemes. No hem de deixar que una ventada de la República madrilenya s'emporti enlaire els fonaments de la República catalana. Parlant en bon liberal, desitgem primer la concessió de la nostra llibertat, perquè creguem en la que prediquen els altres. El senyor Azaña, si no va aclarir-ho el dia que va escalar la presidència, ho havia de fer de seguida.

Ningú ens pot negar en nom de res el dret que tenim a la nostra llibertat, i menys encara quan els homes que menen el poder s'hi varen comprometre amb un pacte d'honor. Seria possible que ens distreguéssim en coses que actualment apassionen les multituds, però que nosaltres resoldríem quan el nostre poble esgués a les nostres mans? Per altra part, els parlamentaris catalans no s'han de desanimar, perquè els vénen dies de grans batalles. Aquesta omisió de què parlàvem, els ha de posar en guàrdia. Si l'allau madrilenya es manifestés d'una manera contrària al que s'esperava o al que es tractava mentre s'anava estructurant la República, no tindrien més remei que tirar-hi damunt l'allau catalana. És una cosa, aquesta de l'Estatut, que ens interessa tant, que ho hem de tenir tant per sobre de tot, que ens ho hem de jugar absolutament tot, perquè ja es faria massa tard. El senyor Azaña, per a evitar aquesta mateixa amenaça a la República que ell temia en el seu discurs, no ha d'oblidar ni un moment la importància que el problema de Catalunya té per sobre dels altres. Això, vol dir també no oblidar la tranquil·litat de la República.

P. Vinyoles i Vivet

Ha mort Edison

Ahir, a les tres de la tarda, va morir a Washington, el famós inventor Tomàs Alva Edison. Feia dies que els diaris ens havien portat l'inquietud de la seva gravetat i la vida d'aquest geni dels temps moderns s'ha anat extingint fins a apagar-se.

Edison havia nascut a Milan (Ohio, Estats Units d'Amèrica) l'any 1847. A l'edat de set anys va anar, amb la seva família, a viure a Post Huson (Mitxigan) on passà els dies de l'infància. Encara noi es dedicà a vendre diaris a l'estació de la línia fèrria del Grand Trunk. Dedicava moltes hores a la lectura i li agradava fer experiments que sorprendien els seus companys de jocs, principalment sobre màquines d'imprimir i transmissions elèctriques o mecàniques. L'any 1862 publicà un setmanari titulat «Grand Trunk Herald. Imprimia el periòdic en un vagó de mercaderies, el qual li servia també de laboratori per als seus experiments. Un dia va salvar de la mort un fill del cap de l'estació quan les rodes d'un tren anaven a aixafar-lo. Per aquest acte heròic fou admès com alumne a l'oficina telegràfica de Mount Clemens, on fou aviat un distingit telegrafista. El seu caràcter independent, però, feia que descurés sovint els seus deures per a atendre els experiments de laboratori. Això feu que el traslladessin sovint d'estacions, car no es podia subjectar mai a un règim sedentari. Aleshores fou que realitzà el primer dels seus invents més importants: un instrument repetidor que permetia la comunicació automàtica d'un telegrama per una segona línia sense necessitat d'un altre operador.

De l'Oest, Edison es traslladà a Boston, on obtingué un bon càrrec mercès a la seva habilitat de Telegrafista i pogué dedicar-se a acabar alguns dels invents que tenia pensats, entre ells una màquina de comptar voles que fracassà per no resultar pràctica. A conseqüència d'aquest fracàs s'imposà la norma de no treballar més que en aquells invents que tinguessin un fi pràctic.

Mentre estigué a Boston perfeccionà alguns aparells telegràfics i millorà el servei i les instal·lacions de la «Gold and Telegraph Company» de Nova York. Entre aquests i altres invents reuní la suma de 40.000 dòlars, amb la que pogué muntar un bon laboratori en el qual desenrotllà les seves teories més importants.

A partir d'aquí els invents es succeïren. Millorà notablement el telèfon de Bell amb el micròfon. En 1878 presentà el fonògraf de cilindres d'estany; més tard el megàfon. En 1879 acabà la làmpara elèctrica d'incandescència que llançà al públic en 1880. L'enorme èxit obtingut per aquest invent és la revolució més gran que es coneix en matèria d'il·luminació.

L'any 1886 construí un nou laboratori a Orange i d'ell sortiren el cinetofonògraf, convertit després en cinetoscopi, de gran èxit comercial. Feu as-

Finances i Economia

Resum de la setmana passada

El curs dels debats polítics a les Corts Constituents ha influït de debó en la situació dels nostres mercats bursàtils. La solució extremista donada al problema religiós ha perjudicat novament la Borsa, a la qual ha afegit un marcat pessimisme.

En general, la majoria dels valors cotitzats han sofert baixes dignes de consideració. Aquest petit detall mostra ben a les clares la necessitat absoluta de que en tots els ordres de coses s'actui en forma moderada si hom vol retindre el capital i evitar que perdi l'abstenció i el retraïment del diner a les nostres Borses. I és ben veritat que en la forma que actua l'actual Parlament serà molt difícil redreçar les nostres finances i restaurar la nostra economia.

El fet novament sensible és la repetició del moviment baixista de les obligacions industrials. Aquesta setmana hem vist que les Obligacions Barcelona Traction 6 per cent han passat a 79 venint de 85. Les Forces Motrius 1923 que de 70 passen a 66 i els Bonos Gas 6 per cent que de 92 resten a 89. Així mateix i degut a causes diverses les Cooperatives arriben a 44 i les Telefòniques preferents a 92.

En el grup carriaire s'ha accentuat la baixa de les Obligacions Andalusos. L'emissió del 6 per cent ha arribat a 25 duros. Les Bobadilles a 19 i els Andalusos fixes 3 per cent a 20 duros i els variables a 9 duros. En canvi han pujat els Metro Transversal, fins a 32. En els grups Alacant i Nord la baixa ha estat general però sense amplitud.

En el mercat a terme l'orientació ha estat en conjunt baixista. En acabar la setmana sembla predominar un xic més d'optimisme però malgrat això els canvis publicats són desconsoladors. Els Nords i Alacants han passat de 54 a 41 duros i 48 a 37 respectivament. Hem vist els Explosius a 96 duros i els Colonials a 46. Els Montserrat han arribat a la seva paritat o sia 20 duros i finalment els Fords a 160.

Tot això demostra clarament la gra-

vetat de la situació actual. La crisi que reflexa la Borsa, és una bona prova de les dificultats que travessen els nostres mercats. Les nostres indústries, el nostre comerç i en conjunt l'economia total del país. Sense el crèdit públic, anul·lada la possibilitat d'obtenir cap pessesta dels nostres mercats bursàtils, impossibilitada la indústria de fer cap mena d'emissions de valors, no veiem la manera de poder-se solucionar els greus conflictes plantejats. I per acabar d'arrodonir el panorama arriba el Parlament amb una Constitució tan irrespectuosa amb la llibertat del poble.

Es comprèn, doncs, el retraïment del diner i es justifiquen els daltabaixos bursàtils, però la cosa més perillosa és la constatació de que no es preté solucionar aquesta situació sinó al contrari que se la vol agreujar. Cal, però, tenir el màxim de serenitat. Sobretot el nostre rendista ha de fer-se càrrec de les dificultats del moment i procurar els possibles per tal d'evitar el contribuir a fomentar la desfeta. No hem cregut mai que tota l'economia d'un poble pugui destruir-se pel sol caprici dels governants o d'unes Corts Constituents...

Tàctic

(Prohibida la reproducció)

L'intercanvi comercial de l'Argentina en el primer semestre de 1931

La Direcció General d'Estadística de l'Argentina ha presentat al Ministeri de Finances, l'informe sobre l'intercanvi comercial del país en el primer semestre de l'any actual, el qual, exclòs el metàl·lic, alcançà a 619.287.000 pesos (or), contra 737.543.000 pesos en igual període de 1930, corresponent pesos 330.145.000 a les exportacions i pesos 289.142.000 a les importacions, contra 350.599.000 pesos i 386.943.000 pesos en igual període de l'any anterior. No obstant ésser inferior el valor de les exportacions, fou major la quantitat de productes embarcats, que alcançà a

NOTES POLITIQUES

Dissolució i penyora

Al Govern civil han facilitat la següent nota:

«Com sigui que han aparegut en alguns diaris gasetilles suplicades i fins algun telegrama d'una entitat tradicionalista en forma d'organització militar, ha estat ordenada la dissolució d'aquella, i es prohibeix que cap entitat empi terminologies corresponents a institucions armades, sigui quina sigui la seva finalitat.»

Ha estat imposada una penyora de 5.000 pessetes a *El Correo Catalán*, per donar títols reials que no existeixen a Espanya a Jaume de Borbó.

L'ordre del dia per a la sessió parlamentària de demà

A l'ordre del dia per a la sessió del dimarts hi figuren els assumptes següents:

Discussió dels articles 46, 47 i 48 del projecte de Constitució, moviment redactats; vots particulars a diversos articles i a tots els títols signats pels diputats Samper, Villanueva, Leizaola, Ruiz Funez, Gil Ròbles, Clara Campoamor, Alomar, Xirau, Botella i Valera.

Dictamen de la Comissió de pressupostos sobre el projecte de llei concedint dos suplementos de crèdit, d'un import total de 12.866.167 ptes., al pressupost d'Instrucció pública per a millora-

ment de dotació dels mestres del segon escalafó, i creació de set mil places.

Dictamen de la Comissió de pressupostos sobre el projecte de llei reorganitzant les plantilles del cos de torrens de fars.

Dictamen sobre el projecte reorganitzant les plantilles de la Presidència pel Consell.

Dictamen de la Comissió d'actes sobre l'elecció de Balears, proposant la seva validesa, i capacitat del candidat proclamat, Francese Carreras Roura.

Vot particular del senyor Ayuso i dels senyors Ayaesta i Casanueva.

Dictamen de la Comissió d'actes sobre l'elecció de Guadalajara, proposant la validesa de la de Miquel Bargalló.

Idem de Valladolid, a favor de Josep Garrote Tovar. Aprovació de diverses concessions de crèdit i del decret de reorganització del cos d'auxiliars de l'Armada i de maquinistes navals.

Aprovació del decret referent a les lleis monetàries.

També figura a l'ordre del dia l'elecció de la Comissió que s'ha d'interessar en el suplicatori del Suprem demanant autorització per a processar el diputat Ramon Franco Bahamonde.

Preguem a les persones o entitats que ens trametin notes o articles que ho facin en català si volen veure's publicats car no disposem de temps per a traduir-los.

saig sobre el tractament magnètic dels minerals de ferro i un mètode per a la obtenció del ciment Portland. La seva activitat ha estat inesgotable. Actualment s'ocupava amb Henry Ford en la obtenció del cautxú sintètic. La mort l'ha sorprès abans d'acabar els seus treballs.

El «bruixot de Meulo Park», com l'anomenaven, ha estat un home veritablement genial, car sense una base científica i filosòfica ha produït invencions meravelloses que poden considerar-se com a magnífics triomfs de la civilització. És, a més, un exemple estimulant de treballador constant i infatigable.

El món ha perdut amb Tomàs Alva Edison un dels valors més sòlids de l'humanitat.

—No he tingut gaire sort jo en les meves relacions.

—I doncs? Que s'ha mort o t'ha deixat el teu xico?

—Pitjor: M'hi he casat.

De Bulletin, Szdney.

9.146,000 tones, contra 5.359.000 en l'any anterior, el que es deu al descens del nivell general dels preus. Les importacions acusen disminucions que afecten a tots els grups d'articles, amb excepció del dels tabacs i les seves manufactures: Combustibles i lubricants, 61.148,000 pesos (or), contra 69.985,000 pesos en 1930; Tèxtils i les seves manufactures 51.271,000 pesos, contra 61.829,000 pesos; Substàncies alimentícies, 32.843,000 pesos, contra 37.912,000; Maquinària i vehíclos, 30.158,000 pesos, contra 51.243,000 pesos; Ferro i els seus artefactes, 27.282,000, contra 43.553,000 pesos; Productes químics i farmacèutics, 17.445,000 pesos, contra 19.725,000 pesos; Paper, cartó i els seus artefactes, 12.682,000 pesos, contra 15.173,000 pesos; Pedres, terres i vidres, 11.550,000 pesos, contra 16.021,000 pesos; Catxú i les seves manufactures, 10.176,000 pesos, contra 12.239,000 pesos; Fusta i els seus artefactes, 9.448,000 pesos, contra 12.041,000 pesos; Begudes, 1.713,000 pesos, contra 2.314,000 pesos en 1930.

Informació de l'Institut d'Economia Americana.

Facècies i anècdotes

Una bona explicació

En un vagó del tren, un subjecte molt xerraire va assegut davant d'un oficial que no diu res en tot el trajecte. El xerraire vol, de totes passades, fer-lo parlar.

—On aneu, capità?

—Molt lluny.

—Ah! No estem mai bé. Sempre hem d'anar a parar allà on no voldriem—insisteix per tal de saber on va.

L'oficial, categòricament, li respon:

—Precisament vaig allà mateix.

ELS ESPORTS

Resultats assolits ahir per equips locals

CAMP DE L'ILURO

Matí, a tres quarts de deu: Futbol, Penya Zabalo, del Barcelona (primer equip), 1 - Iluro (infantil), 8.

A un quart d'onze: Basquetbol. Iris, 7 - Iluro, 13 (segons equips).

A un quart de dotze: Basquetbol. U. E. Arenys, 11 - Iluro, 24 (1.ers equips).

Tarda, a les 3:40: Campionat català de futbol. Ripollet, 1 - Iluro, 4 (primers onzès).

CAMP DE L'ESPORTIVA

Matí, a les deu: Basquetbol. C. C. de Hospitalet - Esportiva (segons equips). Els forasters no es presentaren.

A les onze: Basquetbol. C. C. d'Hospitalet - Esportiva (primers equips). Els forasters no es presentaren.

CAMP DEL BLANES

Tarda, a les 3:35: Campionat de futbol de la província de Barcelona (Grup de la Maresma). U. E. Mataronina, 0 - Blanes, 7 (primers equips).

CAMP SOCIETÉ PATRIE (Barcelona)

Matí, a un quart d'onze: Basquetbol. Iris (primer equip), 16 - Societé Patrie (segon equip), 21.

CAMP DEL CALELLA

Tarda, a dos quarts de quatre: Futbol. Iluro (selecció d'infantils) - Calella (segon equip).

No es pogué celebrar per males condicions del camp degut a la pluja.

CLUB ESCACS ORFEÓ BADALONA

Matí, a les deu: Campionat d'Escacs

"Banco Urquijo Catalán"

Domicili: Pelai, 42-Barcelona Capital: 25.000.000 Apartat de Correus, 845-Telèfon 16468
Direccions telegràfica i telefònica: CATURQUIJO Magatzems a la Barceloneta - Barcelona

AGENCIES I DELEGACIONS a Banyoles, La Bisbal, Calella, Girona, Manresa, Mataró, Palamós, Reus, Sant Felip de Guíxols, Sitges, Torelló, Vich i Vilanova i Geltrú.

Corresponsal del Banc d'Espanya a Mataró i Vilanova i Geltrú.

ENTITATS QUE COMPOSEN EN GRUP "URQUIJO":

Denominació	Casa Central	Capital
«Banco Urquijo»	Madrid	Ptes. 100.000.000
«Banco Urquijo Catalán»	Barcelona	» 25.000.000
«Banco Urquijo Vascongado»	Bilbao	» 20.000.000
«Banco Urquijo de Gulpúzcoa»	San Sebastián	» 20.000.000
«Banco del Oeste de España»	Salamanca	» 10.000.000
«Banco Mínero Industrial de Astúrias»	Guijón	» 10.000.000
«Banco Mercantil de Tarragona»	Tarragona	» 5.000.000
«Banco Urquijo de Gulpúzcoa-Biarritz»	Biarritz (França)	Francs 1.000.000

les quals tenen bon nombre de Sucursals i Agències a diverses localitats espanyoles. Corresponsals directes en totes les places d'Espanya i en les més importants del món.

AGÈNCIA DE MATARÓ

Carrer de Francesc Macià, 6 - Apartat, 5 - Telèfon 8 i 305

Igual que les restants Dependències del Banc, aquesta Agència realitza tota mena d'operacions de Banca i Borsa, descompte de cupons, obertura de crèdits, etc., etc.
Hores d'oficina: De 9 a 13 i de 16 a 17 hores Dissabtes de 9 a 13

Dr. R. Perpinyá :-: Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONNE DE PARIS

MATARÓ

Sant Agustí, 55
Dimecres, de 11 a 1. Dissabtes, de 5 a 7

BARCELONA

Provença, 185, 1.er, 2.º-entre Arbau i Universitat
De 4 a 7 tarda

TELEFON 72554

de la Maresma. (3.ª jornada - 10 taulers). Mataró, 7 1/2 punts.- Orfeó de Badalona, 2 1/2 punts.

Futbol

El Campionat català

1.ª CATEGORIA

1.ª jornada - 2.ª volta (18 d'octubre)

Resultats

Catalunya, 1 - Barcelona, 3
Espanyol, 1 - Sabadell, 0
Martinenc, 6 - Palafrugell, 0
Júpiter, 1 - Badalona, 0

Classificació

	PARTITS				GOLS		PUNTS
	Jugats	guanyats	empatats	perduts	favor	contra	
Júpiter	8	6	1	1	18	11	13
Barcelona	8	6	1	1	32	6	13
Sabadell	8	4	2	2	16	10	10
Espanyol	8	5	0	3	26	12	10
Palafrugell	8	2	2	4	6	26	6
Martinenc	8	3	0	5	18	29	6
Badalona	8	2	1	5	8	16	5
Catalunya	8	0	1	7	7	21	1

2.ª CATEGORIA PREFERENT

Grup A (5.ª jornada) - 18 d'octubre

Resultats

St. Andreu, 5 - Vilanova, 0
Sans, 0 - Samboià, 0
Vilafranca, 5 - Güell, 2
Reus, 1 - Gimnàstic, 0

Classificació

	PARTITS				GOLS		PUNTS
	Jugats	guanyats	empatats	perduts	favor	contra	
Reus	5	4	0	1	13	2	8
Sant Andreu	5	4	0	1	14	6	8
Vilafranca	5	3	1	1	12	7	7
Samboià	5	2	2	1	5	4	6
Sans	5	1	2	2	5	4	4
Güell	5	1	1	3	8	15	3
Gimnàstic	5	0	2	3	6	13	2
Vilanova	5	0	2	3	1	13	2

Grup B (5.ª jornada) - 18 d'octubre

Resultats

Horta, 2 - Granollers, 1
Atlètic, 1 - Manresa, 1
Girona, 1 - Terrassa, 1
Iluro, 4 - Ripollet, 1

Classificació

	PARTITS				GOLS		PUNTS
	Jugats	guanyats	empatats	perduts	favor	contra	
Iluro	5	4	0	1	20	6	8
Ripollet	5	3	1	1	13	8	7
Horta	5	3	1	1	7	7	7
Granollers	5	2	1	2	8	8	5
Terrassa	5	1	3	1	4	4	5
Girona	5	2	1	2	8	9	5
Atlètic	5	0	2	3	4	11	2
Manresa	5	0	1	4	3	14	1

El Campionat amateur

1.ª jornada - Grup de la Maresma
18 d'octubre:

Resultats

Arenys de Munt, 1 - Calella, 5
Blanes, 7 - U. E. Mataronina, 0

Camp de l'Iluro

Ripollet, 1 - Iluro, 4

L'equip del Ripollet va jugar ahir per primera vegada davant l'Iluro i la seva actuació va refermar el perquè fins ahir ocupava el lloc més distingit de la classificació del Campionat i imbatut. És un equip difícil de batre, puix els seus components, ultra posseir un entusiasme i voluntat enormes, donen una empenta tan formidable en les seves jugades que és de lamentar que massa sovint hi hagin equipiers que transformin les seves investides en violentes a més no poder, destacant en això Menages, Sans i alguns altres, però aquests darrers no tant. El dia que s'ensopeguin amb uns àrbitres més tolerants que els d'ahir no sabem pas com acabarà el partit. En el seu camp, malgrat tot, han d'ésser una cosa sèria, car, ahir, gairebé dominats tot el partit, principalment a la primera part, es varen moure molt bé a la defensiva i només se'ls marcà un gol, tot un senyor gol, d'aquells que no sovintegen: Garcia empalmà de boleia i de mitja volta fortíssima, quasi davant del porter, una bona centrada de Pons. Els xuts de l'Iluro foren a dojo, però l'encert del porter i la destrucció de jugades ilurenques per part de les ratlles defensives del Ripollet, privaren a la desesperada que el marcador funcionés més.

Després del descans succeí el que era d'esperar: l'Iluro, sense dominar tant, aconseguí tres gols més, els quals, però, no ho foren pas fàcilment. Quan se'ls marcà el segon gol així que començà la segona part es pot dir que el Ripollet va comprendre que ja tenia el partit perdut i la serenitat va desaparèixer: s'esveraren i no tingueren cura de que podien lesionar a l'adversari, que més potent i bregat, i bastant més futbolista i noble, sempre atacava.

L'Iluro confirmà la seva excel·lent i, per descomptat, mentre sembla que acabarà de rematar la primera volta tan esplèndidament com fins ara, no pot oblidar mai que aquesta superioritat

en el camp dels altres li serà molt costosa, no tant, però, si tots els jugadors tenen l'interès d'ara. El partit d'ahir fou un senyal ben evident de que és un bon equip, puix la seva actuació de conjunt fou la més completa del Campionat, però no podem deixar de consignar que sobretot, Soler, ha de repartir el joc, per poc que pugui, tant a un extrem com a l'altre.

Els equips es formaren així:

Ripollet: Espanyol, Menages, Pagés, Simón, Sans, Companys, Marzo, Raimundo, Casas, Rovira i Morató.

Iluro: Novas, Trias, Buj, Prats, Soler, Llopis, Pons, Mesires, Garcia (M.), Valls i Alcàzar.

Mestres, Soler i Buj foren els més encerats per l'Iluro, molt ben secundats pels demés. Llopis, quelcom regular, i Alcàzar, una mica massa contemplatiu.

Els millors del Ripollet foren les ratlles defensives, sobretot Espanyol, Menages (també el més «xulo») i Sans.

El primer gol ja hem esmentat com fou assolit, mig quart abans del descans. El segon, així que es va reprendre el joc, fou entrat per Alcàzar aprofitant una topada de Garcia i Espanyol, de la qual ambdós anaren per terra. El tercer gol fou aconseguit, als deu minuts, per Prats rematant de capcinada un córner tirat per Pons i 25 minuts més tard Garcia assolí el darrer per l'Iluro solucionant un garbuix que produí un córner llançat per Alcàzar. Mig quart abans d'acabar el Ripollet marcà el de l'honor degut a Marzo d'un xut molt bonic arpeggant una passada de Sans.

La primera part fou arbitrada per Saurí i la segona per Baniu per indisposició d'aquell.

El públic, no caldria dir-ho, molt nombrós i tot engrescat, almenys el de la localitat.

Limen

CORONES - PENSAMENTS

Preus de fàbrica

«La Dolorosa» - Sant Agustí, 11

NOTICIES

Observatori Meteorològic de les Escoles Pies de Mataró (Sta. Anna)

Observacions del dia 19 octubre 1931
Hores d'observació: 8 matí - 4 tarda

Baròmetre	Altura llegida:	766'-764'9
	Temperatura:	18'5-20'
	Alt. reduïda:	763'9-762'74
Psicòmetre	Termòmetre sec:	17'4-18'
	humid:	13'8-16'
	Humitat relativa:	64-80
Termòmetre	Tensió:	9'50-13'33
	Màxima Sol:	19'5
	Ombra:	28'
Vent	Mínima Ombra:	12'4
	Reflecte:	12'9
	Direcció:	-E
Núvols	Velocitat segons:	0-0'5
	Anemòmetre:	495
	Recorregut:	695
Pluviòmetre	Class:	-
	Quantitat:	0-0
	Pluja:	-
Estat del cel	Evaporòmetre:	6'9
	Estat del cel:	S.-S.
	Estat de la mar:	0-1

L'observador: Albert M. R.

Ahir, a dos quarts de set del matí, la màquina n.º 120 del tren mixte Barcelona-Empalme, mentre feia maniobres a l'estació de viatgers agafà a Maria Clapés Ramon, de 40 anys, domiciliada a la Muralla del Tigre, 10, ocasionant-li

algunes contusions a la regió frontal i masegament d'un peu, de pronòstic reservat. Fou curada de primera intenció pel metge Dr. Estevan i després va ésser traslladada a l'Hospital.

Sembla que té pertorbades les seves facultats mentals.

Intervingué el guàrdia civil senyor Sanesteban qui comunicà el fet al Juijat d'Instrucció.

—A fi de que el públic modest pugui fruir dels grans cantants, la «Compañia Gramofón» ha disposat rebaixar el preu dels discos dels més anomenats artistes que és vendran d'aquí endavant: discos rojos de 17 pessetes a 14, discos rojos de 12 pessetes a 10, discos morats de 15 pessetes a 14, discos morats de 11 pessetes a 10.

Ahir al matí va celebrar-se en el local del Cinema Gayarre un acte de propaganda comunista en el qual el senyor Miravittles exposà i defensà el programa i l'ideologia del Partit Obrer i Camperol.

Hi assistí nombrosa concurrència.

—Notícia important. Preguem als nostres lectors que visitin l'exposició que ha inaugurat La Cartuja de Sevilla de corones, pensaments, flors i demés articles per cementiri i es convenceran que tant per assortit, gust i preu és la millor casa.

Dissabte passat a la tarda tingué lloc l'acte de l'enterrament de la respectable senyora Manuela Viza i Moragas, esposa del senyor Rafael Carreras, del Consell d'Administració de «Urbanització i Construccions, S. A.» i «Tramvia de Mataró a Argenton, S. A.» En l'acte esmentat hi assistí una nombrosa concurrència de relacions i amistats de la família Carreras-Viza, a la qual fem present la nostra sentida condolença.

—[ESPORTIUS] Demaneu una Sidra Xampany gelada «El Gaitero». Preu: 0'75 pessetes. La trobareu en el BAR CANALETAS. Representant a Catalunya: Fill de P. Martínez - Barcelona.

Llegim a «El Matí»

Per la subscripció a favor de la força pública.—El president de l'Associació Nacional de Gèneres de Punt de Mataró, lliurà ahir al governador, 250 pessetes per a la subscripció a favor de la força pública que, en compliment del seu deure mantingué l'ordre durant els successos de primers de setembre.

Ahir, a dos quarts de tres de la tarda, coincidiren en l'estació uns quaranta aficionats locals de teatre, que es dirigien a pobles veïns a donar-ne representacions. Eren els elements de la Secció Dramàtica del Circol Catòlic que anaven a actuar en «La Pau Social» de Calella; els de la companyia d'aficionats de Ruffílla en un local d'Arenys i els de l'elenc artístic «Ideal Art» en altre local de la mateixa vila.

Després diran que no hi ha ambient.

ABRICS

per a senyor, jove i nen
confeccionats igual als de mida
SERRAS
Sta. Teresa, 52 MATARÓ

Llegiu el Diari de Mataró

Notícies de darrera hora

Informació de l'Agència Fabra per conferències telefòniques

Estranger

3 tarda

Moviment racista alemany

BERLIN, 19. — Les manifestacions hitlerianes i nacionalistes celebrades a Brunswick han donat lloc a freqüents incidents amb els seus adversaris polítics. La policia s'ha vist obligada a intervenir amb sovintesa per a mantenir l'ordre.

Un obrer comunista ha estat mort pels «nazis» en una de les topades que s'han repetit sovint.

Es fa observar que en virtut de les lleis federals la policia del Reich no podia intervenir més que seguint les ordres del govern de Brunswick, estat en el qual els hitlerians tenen majoria.

BERLIN, 19.—A Brunswick, únic estat en el qual governen els hitlerians, es celebrà ahir una gran manifestació. Des del dissabte que les seccions d'assalt envaïren la ciutat posant en el terror a les organitzacions republicanes contràries pel que van ocórrer freqüents incidents, alguns d'ells sagnants.

El ministre de l'Interior del Reich, general Groener, protestà prop del govern de Brunswick contra la prohibició dictada a tota classe de manifestacions republicanes.

Ahir els hitlerians varen fer la seva gran demostració armada. Hitler, arribat a les deu del matí i aclamat amb entusiasme, després de fer entrega de les banderes als batallons d'assalt, pronuncià una violenta arenga anunciant que aviat prendrien el poder, ja que la victòria racista està pròxima.

Després de prendre jurament de fidelitat als batallons d'assalt començà la desfílada a les dotze i durà fins les cinc de la tarda.

El memorandum japonès

GINEBRA, 19.—El Consell dels tretze tingué ahir al matí una nova reunió secreta que començà a les onze del matí. Els membres del Consell i la representació dels EE. UU. presents a la reunió (excepte les de Xina i del Japó), foren informats del memorandum tramès al senyor Briand pel representant del Japó. El Consell es posà d'acord sobre del text de la contestació que faria immediatament el president a l'esmentada comunicació.

GINEBRA, 19. — Aquest matí, a dos quarts d'onze el Consell de la S. de N. celebrarà una sessió pública en el curs de la qual els delegats de Xina i del Japó deuran donar a conèixer, no els seus agravis, però les proposicions precises per les quals ells creguin possible als seus dissentiments.

Pel demés el Consell ja ha formulat un avant-projecció del reglament i que es donarà a conèixer durant la sessió pública, si les parts interessades es declaren impotents per a arribar a un acord.

Eleccions a França

PARIS, 19. — Ahir es celebraren les eleccions cantonals a tot el país, excepte en el departament del Sena i a Argèlia. En els cantons on no es votava per a elegir un conseller general es votava per a nomenar un conseller de districte i vice-versa. El nombre de consellers a elegir era de 1.518.

Les eleccions presidencials al Perú

LIMA, 19. — Els detalls sobre les

eleccions presidencials del Perú donen fins ara:

Sanchez del Cerro, 37.013 vots; de Latorre, 33.405. Delasare, 4.480 i Osoros 3.523 vots. Als cercles polítics existeix la creença que triomfarà el candidat Latorre si bé per petita majoria de vots sobre el coronel Cerro.

Els extremistes irlandesos

LONDRES, 19.—L'actitud dels extremistes irlandesos contra el govern de Cosgrave sembla inquietar vivament els cercles polítics d'aquell país, puix es tem un veritable cop d'Estat.

El govern des d'alguns dies fa una veritadera ostentació de forces i sembla disposat a reprimir enèrgicament qualsevol intent d'alteració d'ordre públic.

Barcelona

3 30 tarda

Servei meteorològic de Catalunya

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set hores del dia 19 d'octubre de 1931:

Domina a la gran part de l'occident d'Europa el règim anticiclònic produint abundoses boires a Alemanya, illes Britàniques, Nord de França i regions alpines.

A la Península Ibèrica el temps es bò, amb cel serè pel Nord, Catalunya i València i alguns núvols pel centre, Andalusia i Portugal.

A les illes Açores, existeix un mínim baromètric que dona lloc a molta nuvolositat i algunes tempestes a les esmentades illes.

Altres mínims situats al Nord d'Europa també produeixen cel núvol, algunes pluges i vents forts del Oest i Sudoest a les costes de Noruega.

—Estat del temps a Catalunya a les vuit hores:

El temps es bò a Catalunya, observant-se cel núvol i bofrós a la Ribagorça, Conca de Tremp, i planes de Bages i Vich, i cel completament serè per la resta del país.

Les temperatures han experimentat un lleuger descens éssent les mínimes de 2 graus al llac Estangentó i de 3 graus a Ribes i Capdella.

Conferència d'autoritats

El governador civit no ha rebut als periodistes per trobar-se conferenciant amb el general Batet.

Una queixa

Ha visitat al Governador l'administrador del setmanari comunista «L'Hora» per a queixar-se de que quan aquella publicació és encara a l'impremta es presenta la policia i s'incauta de l'edició.

Vaga solucionada

Ha quedat solucionada la vaga de obrers hortícoles de Vilassar de Mar.

Vaga dels empleats dels Ferrocarrils Catalans

S'han declarat en vaga de braços caiguts els empleats del moviment dels Ferrocarrils Catalans.

El motiu es el d'haver estat suspès d'empleu i sou el guarda de cabines de Sant Boi, Sebastià Pérez.

Al matí els obrers s'han presentat al treball però no han engegat el tren de Sant Boi.

Durant tot el matí no ha circulat cap tren.

Al migdia ha arribat un tren a la ciutat conduït per enginyers.

Vaga de saboners

Segueix la vaga d'obers de la fàbrica de grasses i sabons.

Evasió de l'«Antonio López» de quatre detinguts

A les dues del matí han fugit del «Antonio López», els qual són: Vladislau Muriel, lladre internacional, conegut a Barcelona, Sitges i a Mataró pels seus cops d'audàcia; Emili Fernandez, processat per homicidi; Antoni Palomo i Antoni Crespo.

Tots quatre s'han tirat a la mar, allunyant-se de l'embarcació nedant.

Sembla que el cop estava preparat intervenint-hi algú de fora el vaixell que els hi ha protegit la fugida.

La vaga del Port

La vaga al port segueix en la mateixa situació que el passat dissabte. No s'han presentat al treball els afiliats al Sindicat Unic.

Es treballa amb força normalitat en la descàrrega de fusta i carbó.

Durant el matí ha circulat el rumor de que a mig dia pararien els autobusos per voler els seus obrers solidaritzar-se amb els obrers del moll. Aquest rumor no s'ha confirmat, els autobusos continuen circulant amb tota normalitat.

A les quatre d'aquesta tarda es reuniran la Cambra de Comerç junt amb els afectats pel conflicte del Port i amb un representant de la Junta d'Obres del Port.

Enterrament de la víctima i processament de l'autor de l'assassinat

A les tres d'aquesta tarda s'ha efectuat l'acte de l'enterrament del cadàver d'Antoni Borrell qui morí d'un tret el divendres passat davant de la Catedral.

El jutge ha dictat auto de precessament i presó sense fiança contra el detingut Lluís Velles, suposat autor de la mort de Borrell.

Avui els metges forenses han tramès al Jutjat el resultat de l'autòpsia practicada en el cadàver de la víctima. Segons el dictamen la mort fou produïda per hemorràgia interna i el projectil entrà per la regió lateral dorsal, travessant els dos pulmons i el cor i sortí per davant.

Madrid

3,30 tarda

La vaga ferroviària a Andalusia

El ministre de la Governació declarà aquesta matinada que la vaga dels ferroviaris andalusos sembla tocar al seu fi per falta d'ambient. Ahir circularen gran nombre de trens dels que s'havien suprimit en previsió, circulant inclús alguns de mercaderies i expressos.

El nombre d'obers que s'ha presentat a reemprendre el treball ha estat considerable.

En canvi, la secció d'Almeria que no havia secundat el moviment d'atur, per instigació dels elements de la C. N. T. decidí ahir declarar-se en vaga, pel que el governador va sol·licitar la tramesa de forces de la guàrdia civil que no havia volgut admetre el primer dia.

Ha dit el ministre que, a pesar de tot, el govern està preparat per a fer front a qualsevol contingència, ja que no desconeix els plans perturbadors dels elements de la C. N. T.

La tranquil·litat és perfecta en tota Espanya i els actes públics celebrats en el Nord, transcorregueren amb tota normalitat. Els tramviaris de Sevilla han anunciat la vaga per al pròxim divendres.

SEVILLA, 18.—La vaga ferroviària ha continuat avui, sense alteració de l'ordre públic. Els vaguistes sembla que són en més petit nombre que ahir, i bastants d'ells s'han reintegrat al treball. L'express no ha pogut sortir en el dia d'avui, i ho han fet els altres trens amb normalitat.

CÀDIÇ, 18.—A conseqüència de la vaga ferroviària solament circula un tren entre Càdiç i Sevilla, que sortí aquest matí i tornà a la tarda, a darrera hora, i en el qual ha estat duta la correspondència.

L'Assemblea de la C. N. T. d'Andalusia

SEVILLA.—Ha acabat l'Assemblea de la C. N. T. d'Andalusia i Extremadura, pronunciant-se discursos violentíssims i atacant durament al Govern que fou acusat de socialpanxista.

Un dels oradors en termes d'inusitada violència, anuncià que seria a Andalusia on començaria la revolució social sota el pla de la C. N. T.

Fusió de jaumins i tradicionalistes

BILBAO.—La direcció del partit jaumista i del tradicionalista han acordat fusionar-se i faran una crida a altres fraccions dels antics monàrquics per a que es sumin al seu moviment que tindrà per lema: «Déu, Furs i Rei».

Accident de la circulació

En la plaça de Jesús un taxi per a no topar amb altre vehícol, féu una maniobra tan ràpida que anà a estavellar-se contra la vorera i aixafà dues dones que es trobaven allí. Una d'elles morí a poc d'ingressar en la casa de socors i la segona està greument ferida.

Reunió de grups polítics

Aquesta tarda en el Congrés celebrarà una reunió el grup d'Acció Republicana, presidida pel senyor Azaña. Demà es reuniran els radicals-socialistes.

La Comissió d'Actes

La Comissió d'Actes ha acordat que dimecres al matí hi hagi informació pública verbal per a declarar sobre l'acte de Sevilla que ha estat declarada greu.

5,15 tarda

El President visita al Nunci

El Cap del Govern ha tornat avui la visita al Nunci i al Cos Consolar.

I ha conferenciat amb els Ambaixadors de França i Argentina.

El president de la República d'Andorra

A la Presidència, el senyor Azaña, ha rebut el president i advocat assessor de la República d'Andorra, amb els quals ha celebrat una conferència tractant de interessos d'aquella República.

Demanat la llibertat d'un empresonat

El president del Consell ha estat visitat per una comissió del Sindicat Unic la qual ha volgut gestionar la llibertat de Joaquim Aznar.

Aquest individu fou alliberat en proclamar-se la República i fou acusat de haver atemptat contra la vida de Don

Alfons de Borbó i del general Primo de Rivera. També és acusat d'ésser l'autor de l'assassinat d'un policia i d'un patró a Burdeus.

Els comissionats han assegurat que dijous es declararà la vaga general a Saragossa si no aconseguen veure satisfetes les seves peticions.

Conferència

El Cap del Govern i ministre de la Guerra, senyor Azaña, ha conferenciat amb el Director general de la Guàrdia civil, general Sanjurjo.

El director de Hisenda de Tetuan

Els periodistes han preguntat al cap del Govern que hi havia de cert de l'empresonament del director de Finances de Tetuan.

El senyor Azaña ha dit que n'havia sentit parlar quelcom, però que no en sabia res amb fonament.

Vaga solucionada

Al ministeri del Treball han donat compte d'haver quedat solucionada la vaga del port de Ceuta.

La vaga de ferroviaris a Andalusia

El ministre de la Governació ha manifestat que li havia comunicat el Governador de Càdiç que s'havien retirat els oficis de vaga i que creia que aviat es restabliria la normalitat.

A Sevilla, ha dit el ministre, que hi havia tranquil·litat, igual que a Malaga, on s'ha d'exceptuar unes petites coaccions registrades aquest matí.

El ministre de Foment en rebre els periodistes s'ha referit a la vaga de ferroviaris d'Andalusia i ha dit que creia també que se solucionaria aviat, afegint que aquesta tarda en el Consell es tractaria principalment de la qüestió ferroviària.

M. Vallmajor Calvó

Corredor de comerç col·legiat

Molas, 18-Mataró-Telèfon 264

Intervé subscripcions a emissions i compra-venda de valors. Cupons, girs, préstecs amb garantia d'efectes. Llegitimació de contractes mercantils, etc.

Secció financiera

Cotitzacions de Barcelona del dia d'avui

BORSA	
(*S. A. Arnús Garí)	
DIVISES ESTRANGERES	
Francs fran.	43'80
Belgues or.	157'10
Llires est.	43'75
Lires.	57'80
Francs suïssos	212'35
Dòlars	11'12
Pesos argentins.	0'00—0'00
Mars	2'6375

VALORS	
Interior	00'00
Exterior	00'00
Amortitzable 5 %	00'00
Amortitzable 3 %	00'00
Nord	48'60
Alacant	34'70
Colonial	43'00
Andalusos	16'00
Orense	00'00
Chade.	000'00

Notes Religioses

Sants de demà.— Sants Joan de Kenty, pvre., i Màxim, levita i mr., Santes Irene i Marta, vgs i mrs.

QUARANTA HORES

Demà començaran a Sant Josep en sufragi de Ferranda Trens (a. C. s.); exposició a dos quarts de 7 del matí; a les 9, ofici; vespre, a les 7, rosari i mes del Roser; a un quart de 8, trisagi, completes, benedicció i reserva.

Basilica parroquial de Santa Marta.

Tots els dies feiners missa cada mitja hora, des de dos quarts de sis a les 9, la última a les 11. Els matins, a dos quarts de set, trisagi; a les 7, meditació; a les 8 i a les 11, Rosari i oració a Sant Josep. Al vespre, a les 7, continuació de la novena a Sant Antoni; a un quart de 8, Rosari, mes del Roser amb el cant

dels goigs; a tres quarts de 8, novena solemne a Santa Teresa.

Demà, a dos quarts de 9, missa dels Tretze dimarts (V) a Sant Antoni de Pàdua.

Paròquia de Sant Joan i Sant Josep.

Tots els dies feiners missa cada mitja hora, de dos quarts de 7 a les nou. Durant la primera missa i a les 7 del vespre, rosari i mes del Roser.

Demà, a dos quarts de 9, exercici dels Tretze dimarts (XI) a Sant Antoni de Pàdua.

Ahir va celebrar-se a l'església de Sant Joan i Sant Josep la missa de Comunió general en sufragi de l'ànima de Don Jaume de Borbó.

A l'acte assistiren les juntes de les entitats jaumines de la nostra ciutat i llurs associats i simpatitzants.

Necrològiques

Dissabte passat a la parroquial de Sant Josep es celebraren durant tot el matí misses en sufragi de l'ànima del Rnd. Dr. Josep Valdé i Vila, Pvre., amb motiu de complir-se el primer aniversari de la seva mort.

Avui, a les deu del matí, a l'església parroquial de Sant Josep, s'ha celebrat solemne funeral per a l'etern repòs de

Pèrdua d'una escopeta

Ahir, a quarts de set del vespre, es va perdre una escopeta per la carretera, des de Can Brugueràs de Canyamàs a Mataró.

S'agrairà i gratificarà la devolució al carrer Fra Lluís de León, 87.—Mataró.

l'ànima del Rnd. Mn. Pere Cañas i Mainé, Pvre., rector que fou de l'esmentada parròquia.

L'acte ha estat molt concorregut.

La T. S. F.

Unió Radio Barcelona EAJ1.
349 m. 20 kw., 859 kiloc.

Dilluns, 19 d'octubre

20'30: Curs elemental de francès a càrrec del professor Mr. Martin. — 21'00: Campanades horàries de la Catedral. Comunicat del Servei meteorològic de Catalunya. Cotitzacions de monedes, valors i mercaderies.—21'05: Revista festiva setmanal, en vers, escrita i recitada pel popular autor i actor Joaquim Montero. — 21'20: Orquestra de

l'Estació. — 22'00: Notícies de Premsa. Notes oficials de l'Emissora. — 22'05: Recital de violoncel a càrrec del concertista Jaume Torrents; pianista acompanyant, Rosaura Coma. — 22'40: Orquestra de l'Estació. — 23'00: Audició de discos.—24'00: Tancament de l'Estació.

Dimarts, 20 d'octubre

«La Palabra», diari parlat de Ràdio Barcelona.—7'30 a 8 matí, primera edició; 8 a 8'30, segona edició.

11'00: Campanades horàries de la Catedral. Comunicat del Servei meteorològic de Catalunya.—13'00: Emissió de sobretaula. Informació teatral.—14'15: Secció cinematogràfica.—15'00: Sessió radiobenefica. — 16'00: Tancament de l'Estació. — 19'00: Audició de discos.—19'30: Cotitzacions de mercaderies.—19'35: Tercet Ibèria.

DONES I HOMES

VÍCTIMES D'ALMORRANES (MORENES), FISURES, ECZEMES, FLUIXOS, COISSOR, HEMORRAGIES INTERIORS I DEMÉS MALALTIES HEMORROIDALS DEL RECTE, DE L'AN I DE LA PELL

Curen de veritat radical i ràpidament amb

PROKTOSOL-JEIL

Fabricats per «Chemische Fabrik Henry Cohrs», Hannover.

DARRERA PARAULA DE LA CIÈNCIA MÈDICA ALEMANYA

Capsa 12 supositoris: Ptes. 7'25. — Capsa amb tub d'ungüent: Ptes. 5'75

Dipòsit i venda a Mataró: Fills de Maria Pagès, Santa Maria, 38. — Doctor Spà, Plaça Garcia Hernández, 3. — B. Fitè Sala, Rambla Mendizábal, 36 i demés principals farmàcies

Llegiu el DIARI DE MATARÓ

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA

(Baillly-Baillière—Riera)

EDICIÓN 1931

Datos oficiales del Gobierno Provisional de la República, en Madrid y Capitales principales

4 TOMOS 4

MÁS DE 8.600 PÁGINAS
MÁS DE TRES MILLONES DE DATOS
54 MAPAS EN COLORES
de las Provincias y Posesiones de España

TODO EL COMERCIO, INDUSTRIA, PROFESIONES, ETC.
SE ENCUENTRAN EN ESTA OBRA
SECCIÓN EXTRANJERA

Precio de un ejemplar completo:
CIEN PESETAS
(franco de portes en toda España)

EL ANUNCIO EN EL ANUARIO
LE COSTARÁ POCO Y LE PRODUCIRÁ
MUCHO

Anuarios Baillly-Baillière y Riera Reunidos, S. A.
Enrique Granados, 86 y 88 - BARCELONA

DIARI DE MATARÓ

Es troba de venda en els llocs següents:

Llibreria Minerva . Barcelona, 13
Tria i Tarragó . Rambla, 28
Llibreria H. Abadal. Riera, 48
Llibreria Catòlica . Santa Maria, 10
Centre de subscripcions «La Aurora»,
carrer de la Pau, 14.

Quan vingui a Barcelona

no oblidi fer-nos una visita, que sempre serà profitosa per a vostè. Poder admirar nostres exposicions als aparadors i obtenir un gran benefici, amb les compres que faci.

Recordi sempre nostres seccions de

Llaneria, Sederia, Teixits de cotó, Roba blanca, Mocadors, Relotgeria, Bisuteria, Marroquineria, Perfumeria, Guants, Paraigües, Pisa i cristall, Confeccions, Sastreria per a senyora, senyor i nens, Camiseria, Confeccions, Gèneres de punt, Sabateria, Sombreria, Articles per a viatge, Tapisseria, Mantes, Alfombres, Matalasseria, Ornaments per al culte, Banderes, Penons, Brodats artístics. Orfebreria, Imatges, Joguines, etc., etc

MAGATZEMS JORBA

Plaça i carrer Santa Anna
(tocant a la P. Catalunya)

BARCELONA

LA RECONSTRUCTORA AMERICANA

Casa dedicada a les

Reparacions i neteja de les màquines d'escriure per difícils i delicades que siguin - Abonaments de neteja i conservació

La neteja de les màquines d'escriure és el factor principal pel seu bon funcionament i conservació.

PERE PARRA

Goya, 10 - Tel. 72482

Barcelona

La casa que compta amb més abonats a Barcelona i a Mataró per realitzar els seus treballs amb tota cura i absoluta garantia.

SERVEI A DOMICILI